

‘Wereldeconomie kan zomaar weer terugvallen’

Risico's

De Bank voor Internationale Betalingen waarschuwt voor een slecht geplande renteverhoging en voor een nieuwe schulden crisis.

26 juni 2017

Het wereldwijde bbp zal dit jaar groeien met zo'n 3,5 procent, verwacht de BIB. Dat is niet zo veel als voor de crisis gebruikelijk was, maar wel in overeenstemming met het langjarig gemiddelde.

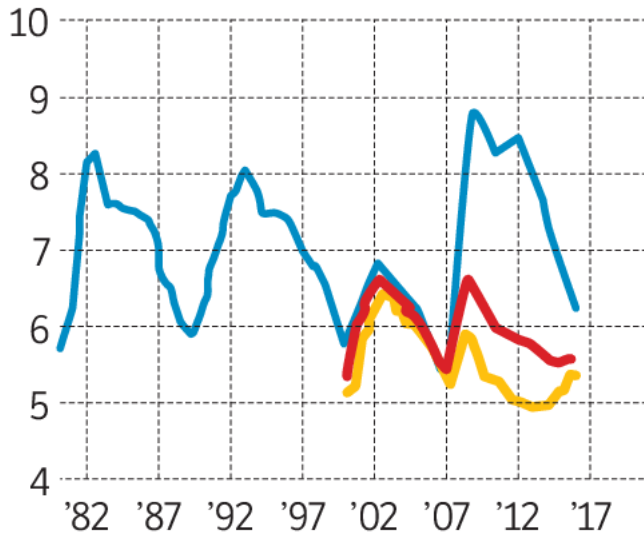
Foto Marco de Swart/ANP

Het mag dan wel weer een beetje de goede kant op gaan met de wereldeconomie, de groei is kwetsbaar en er zijn risico's te over. Dit is de boodschap van de Bank voor Internationale Betalingen (BIB), de denktank van centrale banken, in haar jaarverslag.

Het wereldwijde bbp zal dit jaar groeien met zo'n 3,5 procent, verwacht de BIB. Dat is niet zo veel als voor de crisis gebruikelijk was, maar wel in overeenstemming met het langjarig gemiddelde. De BIB ziet vier risico's die de „duurzaamheid” van het de groei kunnen „ondermijnen”.

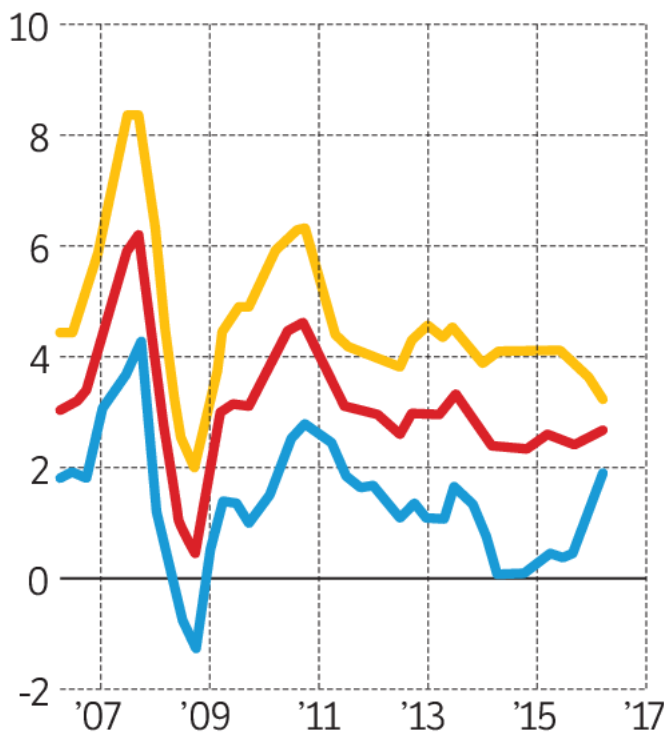
Wereldwijde werkloosheid, in %

- Opkomende landen
- Wereldwijd
- Industrielanden

Wereldwijde inflatie, in %

- Opkomende landen
- Wereldwijd
- Industrielanden

NRC 270617 / MJ / Bron: IMF, OESO

Allereerst is er het risico dat centrale banken een fout maken. Ze kunnen hun nu nog steeds zeer lage rentes te vroeg, of juist te laat verhogen. De inflatie begint in de meeste industrielanden een

beetje op te lopen en de arbeidsmarkt wordt krappere. Toch is een „substantiële” stijging van de inflatie „onwaarschijnlijk.” Deze onzekerheid kan tot ongelukken leiden. Centrale banken die te lang wachten met het verhogen van de rente (minus 0,4 procent in de eurozone, tussen de 1 en 1,25 procent in de Verenigde Staten) lopen het risico dit „abrupt” te moeten doen als de inflatie opeens wel toeneemt. Maar als ze „te vroeg” de rente verhogen, frustreren ze de economische groei.

Een tweede risico is een nieuwe financiële crisis die wordt veroorzaakt door schulden. De BIB maakt zich niet zozeer zorgen over landen die al hard werden getroffen door de vorige crisis (de VS, het VK, Spanje). Daar zijn schulden deels afgebouwd. Urgenter zijn de problemen landen „in delen van de eurozone” waar balansen van banken niet zijn opgeschoond en waar overheden grote schulden hebben. De BIB lijkt te doelen op Italië.

Ten derde is het economisch herstel in veel landen wel erg afhankelijk van consumptie, vindt de BIB. Investeringen blijven achter. Consumptie kan onder druk komen als de schulden van huishoudens blijven oplopen, zoals in veel landen gebeurt. Zeker als de rente plots stijgt, kunnen huishoudens het krap krijgen.

En tenslotte is er het risico van ‘deglobalisering’, als regeringen – Trump wordt niet genoemd – protectionistische maatregelen nemen. Dat kan de wereldwijde vraag naar goederen en de investeringen raken, zegt de BIB.